

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет інформаційних технологій, обліку та фінансів
Кафедра фінансів і кредиту

Кваліфікаційна робота
на правах рукопису

ВОЛОШИН Олександр Володимирович

УДК 336.7: 336.67

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

«Формування та розподіл прибутку комерційного банку»

072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Подається на здобуття освітнього ступеня бакалавра

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

_____ Олександр ВОЛОШИН

Керівник роботи
СУС Леся Валеріївна
к.е.н., доцент

Житомир – 2025

Робота виконана на кафедрі фінансів і кредиту Поліського національного університету

Рецензент:

доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту Поліського національного університету, к.е.н., доц. Савченко Наталія Миколаївна

Висновок комісії за результатами попереднього захисту:

допустити до захисту

Голова комісії _____ Олександр ВІЛЕНЧУК

Висновок кафедри фінансів і кредиту за результатами попереднього захисту:
допустити до захисту.

Протокол засідання кафедри фінансів і кредиту № _____ від «_____» червня 2025 р.

В. о. завідувача кафедри фінансів і кредиту _____ Лариса НЕДІЛЬСЬКА

Результати захисту кваліфікаційної роботи

Здобувач вищої освіти **Олександр Володимирович ВОЛОШИН** захистив кваліфікаційну роботу з оцінкою:

сума балів за 100-бальною шкалою _____,

за університетською шкалою _____

Секретар ЕК _____ Тетяна ТОВСТУХА

«_____» червня 2025 р.

АНОТАЦІЯ

Волошин О. В. Формування та розподіл прибутку комерційного банку. – *Кваліфікаційна робота на правах рукопису.*

Кваліфікаційна робота на здобуття ступеню бакалавра за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа і страхування». Поліський національний університет, Житомир, 2025.

У кваліфікаційній роботі досліджено теоретико-практичні засади формування прибутку у банківських установах. Проведено аналіз формування та розподілу банківського прибутку, що включає вивчення показників прибутку ПАТ КБ «ПриватБанк» та якісну оцінку процесів формування і розподілу прибутку комерційних банків загалом. На основі проведеного аналізу розроблено рекомендації щодо вдосконалення процесів, що сприятимуть підвищенню прибутковості комерційних банків.

Ключові слова: прибуток банківських установ, розподілу банківського прибутку, ПАТ КБ «ПриватБанк», структура прибутку, формування прибутку, джерела прибутку.

ANNOTATION

Voloshyn O.V. Formation and distribution of a commercial bank's profit. – *Qualification work in the form of a manuscript.*

Qualification work for obtaining a bachelor's degree in specialty 072 «Finance, Banking and Insurance». Polissia National University, Zhytomyr, 2025.

The qualification work examines the theoretical and practical foundations of profit formation in banking institutions. An analysis of the formation and distribution of bank profit is conducted, including a study of PJSC CB «PrivatBank» profit indicators and a qualitative assessment of the processes of profit formation and distribution in commercial banks as a whole. Based on this analysis, recommendations are developed for improving processes that will contribute to increasing the profitability of commercial banks.

Keywords: profits of banking institutions, distribution of bank profits, PJSC CB «PrivatBank», profit structure, profit formation, sources of profit.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКУ В БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВАХ.....	7
1.1 Сутність та значення банківського прибутку.....	7
1.2 Основні підходи до управління прибутком комерційного банку	10
Висновки до розділу 1.....	12
РОЗДІЛ 2 ОЦІНКА ФОРМУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ БАНКІВСЬКОГО ПРИБУТКУ	14
2.1 Оцінка основних показників прибутку ПАТ КБ «ПриватБанк»	14
2.2 Оцінка якості формування та розподілу прибутку комерційних банків ...	17
Висновки до розділу 2.....	20
РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ ПРИБУТКУ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ	21
3.1 Підвищення ефективності формування та розподілу прибутку ПАТ КБ "ПриватБанк"	21
3.2 Прогнозування прибутковості банківської системи України.....	24
Висновки до розділу 3.....	26
ВИСНОВКИ	27
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	29

ВСТУП

Актуальність теми досліджень. В умовах сучасної економічної нестабільності прибуток банку має ключове значення, адже саме він забезпечує формування резервів і фондів для покриття ризиків та розвитку матеріально-технічної бази. У ситуації воєнного стану важливо підтримувати фінансову стійкість і конкурентоспроможність банківських установ. Зважаючи на обмежені можливості для зростання доходів і оптимізації витрат, стає необхідним створення ефективної системи управління прибутковістю, яка враховує вплив як зовнішніх, так і внутрішніх факторів.

Аналіз останніх досліджень. Наукові дослідження з питань формування та розподілу прибутку комерційного банку здійснювали як вітчизняні, так і зарубіжні науковці, зокрема такі. Сисоєнко І.А., Карлюка Д.О., Белінська С.М., Крисіна І.О., Плахотник М. С., Зінченко М.Д., Котік Б.С, Смолінська С.Д., та інших.

Мета та завдання дослідження. Метою роботи є теоретико-методичне обґрунтування проблем формування та розподілу прибутку комерційного банку в умовах сучасного фінансового ринку України.

Завданнями дослідження є:

- 1) ознайомитися з теоретичними основами впливу прибутку – визначити поняття, види, функції та особливості прибутку в банківському секторі;
- 2) проаналізувати структуру та вплив прибутку на діяльність комерційних банків України;
- 3) сформулювати пропозиції щодо ефективного використання прибутку для посилення конкурентних переваг на прикладі ПАТ КБ "ПриватБанк" і мінімізації ризиків.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження виступає банківський прибуток та механізми його формування, включаючи аналіз джерел, структури та динаміки прибутку в умовах сучасного фінансового ринку України. **Предметом** дослідження є теоретичні, методичні та прикладні аспекти формування прибутку банківської установи, а також розробка

науково-практичних рекомендацій оптимізації цього процесу в умовах кризового стану фінансового ринку України, що розглядаються на прикладі діяльності ПАТ КБ «ПриватБанк».

Методи дослідження. У дослідженні було використано низку методів. Дедуктивний і індуктивний підходи застосовано для аналізу банківських доходів і їх класифікації. Метод спостереження застосовувався для вивчення діяльності ПАТ КБ "ПриватБанк" з метою оцінки його економічної ефективності. Завдяки аналітичному та синтетичному методам досліджено процеси формування і розподілу прибутку, а також проаналізовано структуру і динаміку фінансових показників. Метод порівняння використовувався для зіставлення теоретичних підходів до поняття (прибуток) та аналізу змін фінансових показників у різні періоди. Графічний метод використано для візуалізації даних і створення схем, що демонструють структуру та динаміку прибутковості банківських установ.

Перелік публікацій автора за темою дослідження.

1. Прибутки банківської сфери та їх прогнозування в українських реаліях: матеріали науково-практичної інтернет-конференції «розвиток фінансово-економічних відносин у суспільстві в умовах прояву фінансових ризиків» (04.04.2025 р., Подільський державний університет).

2. Основні засади формування прибутку банківських установ: матеріали студентської науково-практичної конференції «фінансове забезпечення економіки» (30.05.2025 р., Поліського національного університету).

Практичне значення отриманих результатів. Запропоновано шляхи удосконалення та напрями ключових покращень в управлінні прибутком зможуть відігравати вирішальні ролі у формуванні та розподілі банківського прибутку.

Структура кваліфікаційної роботи. Наукова робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел (42 найменування), містить (6) таблиць і (7) рисунків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКУ В БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВАХ

1.1. Сутність та значення банківського прибутку

Прибуток є ключовим показником фінансового результату діяльності банківської установи, що відображає ефективність її функціонування та конкурентоспроможність на ринку. Прибуток банку є різницею між доходами та витратами. Основними джерелами накопичення капіталу, інвестицій та забезпечення фінансової стабільності.

Мета отримання прибутку в банківських установах полягає в забезпеченні їх фінансової стійкості, конкурентоспроможності та зростанню підприємства.

З погляду І. О. Скоробагач, прибуток визначається як найважливіша фінансова категорія, що відображає позитивний фінансовий результат господарської діяльності підприємства, характеризує ефективність виробництва і в кінцевому підсумку свідчить про обсяг та якість виробленої продукції, стан продуктивності праці, рівень собівартості. В умовах ринку прибуток є джерелом формування всіх фінансових ресурсів підприємства. Розмір прибутку відображає фінансову діяльність підприємства та визначає фінансовий стан підприємства [41].

Для банківських установ прибуток поділяється на три основні категорії, (операційний, інвестиційний та фінансовий):

Прибуток від операційної діяльності включає дохід від надання банківських послуг, таких як кредитування, розрахунково-касове обслуговування, залучення депозитів, обмін валют, а також результати інших операцій, що не належать до інвестиційної чи фінансової діяльності.

Прибуток від інвестиційної діяльності відображає фінансовий результат від операцій із купівлі або продажу фінансових інструментів (цінних паперів,

валют), нерухомості та інших активів, які не використовуються в основній діяльності банку.

Прибуток від фінансової діяльності характеризує результати операцій, пов'язаних зі змінами у структурі власного капіталу та залучених ресурсах банку. Це може включати емісію акцій, облігацій, залучення міжбанківських кредитів, операції з рефінансування або погашення зобов'язань.

Методики оцінки прибутковості, які застосовуються в банківських установах, бувають табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Методики оцінки прибутковості

Методика оцінки	Визначення	Особливості
Номінальна прибутковість	Фактичний фінансовий результат, отриманий банком за певний період без урахування зовнішніх факторів.	Відображає лише отримані доходи.
Реальна прибутковість	Номінальний прибуток, скоригований на інфляцію, що показує реальну купівельну спроможність доходів.	Враховує вплив інфляції та зміну вартості грошей.

Джерело: узагальнено за даними [18].

Прибуток підприємства можна аналізувати з економічної та бухгалтерської точок зору. З економічної виділяють кілька видів прибутку: балансовий прибуток, який є підсумковим результатом усіх напрямів діяльності підприємства; прибуток у розпорядженні підприємства, що залишається після сплати податку на прибуток із балансового прибутку; та чистий прибуток, який утворюється після вирахування штрафних санкцій із прибутку, що залишився в розпорядженні підприємства. З точки зору бухгалтерії прибуток класифікується: прибуток від звичайної діяльності до оподаткування, що є різницею між валовими доходами та витратами з урахуванням амортизації; прибуток від звичайної діяльності, що залишається після відрахування податку на прибуток із суми до оподаткування; та чистий прибуток, який об'єднує результати від звичайної діяльності разом із надзвичайними доходами та витратами.

Від розміру прибуток поділяють на такі види табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Види прибутку від їх розміру

Вид прибутку	Опис	Роль
Мінімальний прибуток	Прибуток, що забезпечує мінімальний рівень рентабельності після сплати податків.	Забезпечує прийнятний рівень доходу для акціонерів, відповідає середнім ставкам на фінринку.
Нормальний прибуток	Відповідає середній нормі прибутковості в банківській галузі.	Забезпечує конкурентоспроможність і стабільність банку.
Цільовий прибуток	Дозволяє покривати витрати на розвиток, інновації, розширення послуг і соціальні ініціативи.	Підтримує стратегічний розвиток банку.
Максимальний прибуток	Досягається шляхом оптимізації витрат і доходів – граничні витрати дорівнюють граничним доходам.	Спрямований на максимізацію доходів банку.

Джерело: узагальнено за даними [12].

Прибуток банку виконує низку ключових функцій (рис.1.1.) в роботі банківських установ:

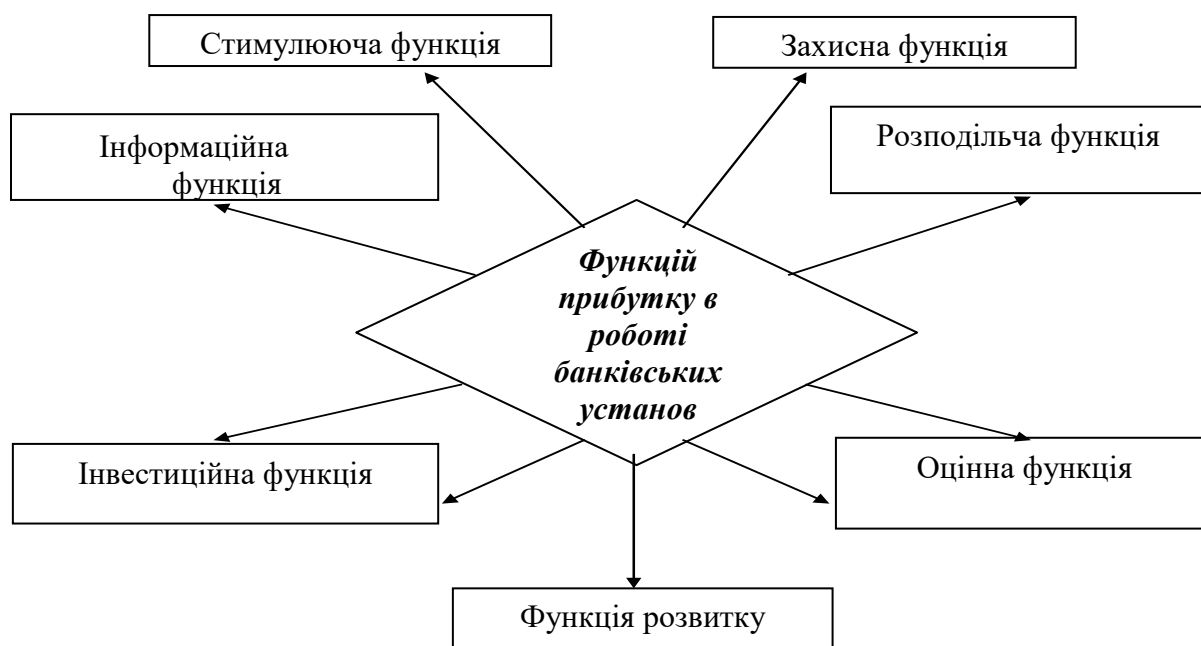

Рис.1.1. Функції прибутку банків

Джерело: власні дослідження.

- **Стимулююча функція.** Прибуток мотивує банк підвищувати ефективність своєї діяльності, розширювати спектр послуг, запроваджувати інноваційні продукти та оптимізувати витрати для досягнення конкурентних переваг;

- **Захисна функція.** Прибуток є основним джерелом формування резервів і збільшення капіталу банку. Це дозволяє мінімізувати вплив фінансових ризиків, покривати непередбачені витрати та забезпечити стійкість у кризових ситуаціях;
- **Розподільча функція.** Прибуток розподіляється між банком, державним бюджетом та фондами через податкові та інші відрахування. Це сприяє фінансуванню державних програм та розвитку економіки;
- **Оцінна функція.** Рівень доходу слугує показником фінансової стабільності та ефективності банку. Ця інформація використовується керівництвом для стратегічного планування, інвесторами для оцінки привабливості банку, а регуляторами для аналізу його стійкості;
- **Функція розвитку.** За прибутковий рахунок банк фінансує власне зростання: відкриття нових філій, вдосконалення матеріально-технічної бази, навчання персоналу та впровадження сучасних банківських технологій;
- **Інвестиційна функція.** Прибуток спрямовується на розширене відтворення: розробку нових фінансових продуктів, впровадження цифрових рішень, розширення мережевої мережі та модернізацію існуючих ресурсів;
- **Інформаційна функція.** Динаміка прибутку є індикатором для аналізу рентабельності ринку банківських послуг і сегментів, що успішно керують інвесторами ухвалюють обґрунтовані рішення про інвестиції та розвиток конкретних напрямків.

Отже, прибуток банківської установи є визначальним чинником її фінансової стійкості та ефективності, забезпечуючи ресурсну базу для стратегічного розвитку, інвестування та підтримання конкурентних переваг в умовах ринкової економіки.

1.2. Основні підходи до управління прибутком комерційного банку

Управління прибутком банку є важливою частиною його фінансової стратегії і включає ряд заходів, що дозволяють максимізувати доходи та ефективно контролювати витрати. Різні стратегії управління прибутком можуть

бути класифіковані залежно від конкретних аспектів діяльності банку. Основні елементи управління прибутком банку наведена на рис. 1.2.

Управління прибутком банку потребує, встановлення процентних ставок на кредити, які повинні бути конкурентоспроможними, але водночас приносити банку достатній прибуток. Вибір вигідних фінансових інструментів для інвестицій, таких як державні облігації, корпоративні цінні папери інші активи, що забезпечують дохід. Встановлення правильних ставок за банківські послуги (переводи, обслуговування рахунків, випуск карток тощо).

Оптимізувати операційні витрати, знижувати витрат на персонал, автоматизувати процеси, ефективно управляти гілками банку і технічними ресурсами. Застосовувати стратегії для зниження витрат на залучення коштів, працювати з дешевшими джерелами фінансування або зменшуючи залежність від дорогих кредитів.

ЕЛЕМЕНТИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ	
ДОХОДАМИ	• На кредити • На інвестицій • На послуги
ВИТРАТАМИ	• На оптимізацію операційних витрат
РИЗИКАМИ	• Кредитний ризик • Процентний ризик • Ризик ліквідності
ЕФЕКТИВНІСТЮ	• Аналіз активів та зобов'язань • Коефіцієнти рентабельності
ЦІНОУТВОРЕННЯ І СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ	• Динамічне ціноутворення • Диверсифікація доходів
ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ	• Бюджетування та прогнозування • Аналіз фінансових показників
ІННОВАЦІЇ ТА ТЕХНОЛОГІЇ	• Цифровізацію послуг • Роботизацію та штучний інтелект
КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ	• Регулювання внутрішніх процесів

Рис. 1.2. Елементи управління прибутком банку

Джерело: власні дослідження .

Прогнозувати та управляти рівнем ризику за кредитами, щоб мінімізувати збитки від неплатоспроможних позичальників. Контролювати змінами процентних ставок і їхнім впливом на прибуток банку, а також на вартість фінансування та доходи. Забезпечувати достатню ліквідність для покриття поточних зобов'язань та підтримки стабільності.

Аналізувати ефективність активів та зобов'язань співвідношення між доходами, отриманими від активів, і витратами на зобов'язання. Визначати рентабельності банку через аналіз таких показників, як рентабельність активів (ROA), рентабельність капіталу (ROE), чиста процентна маржа (NIM).

Встановлювати ціни з урахуванням зміни ринкових умов, попиту на продукцію банку. Розробляти нові банківські продукти та послуг для розширення джерел доходів. Аналізувати фінансові показники, індикатори для виявлення потенційних проблем та можливостей для покращення результатів.

Цифровізувати послуги, впровадження нових технологій для покращення обслуговування клієнтів і зниження витрат, використання онлайн-банкінгу, мобільних додатків та автоматизації процесів. Автоматизувати кредитні процеси, скоротивши час на прийняття рішень, а також для удосконалення процесів управління ризиками.

Забезпечувати належну організацію та контролю за внутрішніми процедурами, що впливають на фінансові результати, та стратегічні рішення щодо прибутку банку.

Отже, управління прибутком банку – це стратегічний процес оптимізації доходів, витрат і ризиків, що забезпечує фінансову стійкість та адаптованість до ринкових змін.

Висновки до Розділу 1

1. Визначено, що прибуток є ключовим фактором зміцнення власного капіталу банків, що підвищує довіру з боку вкладників, інвесторів і регуляторів. Його значущість полягає в забезпеченні ліквідності, фінансуванні кредитних

програм і розвитку нових послуг, які стимулюють економічне зростання загалом. Прибуток за розміром класифікують на мінімальний, нормальний, цільовий і максимальний. Основними функціями прибутку банків є – стимулююча, захисна, розподільча, оціночна, інвестиційна, інформаційна, функція розвитку.

2. Встановлено, що для ефективного функціонування банків необхідно не лише оцінювати обсяг доступних фінансових ресурсів, але й аналізувати перспективи їх залучення та оптимального використання, а саме управління доходами, оптимізація витрат, прогнозування рівня ризику, аналізувати ефективність активів та зобов'язань, цифровізувати послуги, забезпечувати належне корпоративне управління. Управління прибутком банку потребує інтегрованого підходу до різних аспектів діяльності, щоб забезпечити стабільність та фінансову стійкість установи, а також для підтримки її конкурентоспроможності на ринку.

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА ФОРМУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ БАНКІВСЬКОГО ПРИБУТКУ

2.1. Оцінка основних показників прибутку ПАТ КБ «ПриватБанк»

ПАТ КБ "ПриватБанк" набув статусу державного банку у 2019 р. Він був заснований як товариство з обмеженою відповідальністю Комерційний банк "ПриватБанк" згідно з Установчим договором від 7 лютого 1992 р. Головна мета банку полягає у здійсненні банківських операцій і забезпеченні прибутку для власного розвитку на користь вкладників. Основна діяльність банку включає надання фінансових і банківських послуг у національній та іноземній валютах, а також виконання інших функцій, передбачених законодавством. ПАТ КБ "ПриватБанк" є універсальним банком, системно важливим банком, який є основою фінансової системи України. Стратегічна діяльність банку направлена на роздрібний сегмент, а також він активно працює з малим та середнім бізнесом і вибірково працює в корпоративним сектором. Банківська установа має 8 філій та 1127 функціонуючих відділень понад 5000 банкоматів та 10 000 терміналів самообслуговування в Україні та філію на Кіпрі. Таким чином банківська установа має розгалужену мережу відділень по всій території України, винятком виступають тільки тимчасово окуповані території [36].

За підсумками 2024 р. ПАТ КБ "ПриватБанк" має достатній рівень капіталу з урахуванням поточних вимог Національного банку України. Регулятивний капітал ПАТ КБ "ПриватБанк" на кінець 2024 р. становить 59,9 млрд. грн., а норматив адекватності регулятивного капіталу 14,96%, при умові, що норма $>10\%$. Всі нормативні показники ліквідності ПАТ КБ "ПриватБанк" у 2024 р. значно перевищують норми, встановлені НБУ. Так, на 2024 р. коефіцієнт покриття ліквідністю складав 349,46% за всіма валютами та 306,38% в іноземній валюті при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 100% [26].

Проаналізуємо структуру доходів ПАТ КБ "ПриватБанк" звернувшись до табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Структура доходів у 2021-2024 рр. ПАТ КБ "Приватбанк", %

Складові доходів банку	Роки				Відхилення від попереднього року		
	2021	2022	2023	2024	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Чистий процентний дохід	57,55	54,51	58,66	53,53	-3,04	4,15	-5,13
Чистий комісійний дохід	45,58	27,91	24,05	32,15	-17,67	-3,86	8,10
Торговий результат	-6,66	12,98	13,53	11,38	19,64	0,55	-2,15
Інші операційні доходи	2,69	3,77	3,03	2,34	1,08	-0,74	-0,69
Інші доходи	0,84	0,83	0,73	0,6	-0,01	-0,10	-0,13
Всього доходів	100	100	100	100	-2,13	0,1	0,13

Джерело: побудовано за даними офіційного сайту АТ «КБ «ПриватБанк» [28].

У 2021-2024 рр. структура доходів ПАТ КБ "ПриватБанк" зазнала помітних змін. Головною частиною доходів залишався чистий процентний дохід, частка якого коливалася з 57,55% у 2021 р. до 53,53% у 2024 р., із піком у 2023 р. (58,66%). Чистий комісійний дохід, другий за значенням компонент, суттєво знизився з 45,58% у 2021 р. до 24,05% у 2023 р., але частково відновився до 32,15% у 2024 р. Після 2021 р. банк налагодив торгівлю цінними паперами та валютою. Частки інших операційних доходів і інших доходів залишалися незначними, поступово знижуючись. Структура доходів демонструє гнучкість банку – на тлі зниження комісійних доходів. Банк компенсував це за рахунок активних торгових операцій та утримання процентного доходу на стабільному рівні.

Проаналізуємо структуру витрат ПАТ КБ "ПриватБанк" звернувшись до табл. 2. 2.

Проаналізувавши структуру витрат ПАТ КБ «Приватбанк» у 2021-2024 рр., можна зазначити, що найбільш значущими компонентами залишалися процентні та комісійні витрати.

Таблиця 2.2

Структура витрат у 2021-2024 рр. ПАТ КБ "Приватбанк" у %

Складові витрат банку	Роки				Відхилення від попереднього року		
	2021	2022	2023	2024	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Процентні витрат	41,17	9,77	22,91	19,89	-31,4	13,14	-3,04
Комісійні витрат	74,64	32,43	59,41	35,08	-42,25	26,98	-24,33
Торгові витрат	-35,91	42,34	15,59	7,09	78,25	-26,72	-8,5
Інші операційні витрат	13,86	12,19	1,57	27,14	-1,67	-10,6	25,55
Інші витрати	6,24	3,27	0,52	10,8	-2,97	-2,75	10,28
Всього витрат	100	100	100	100	-0,04	0,05	-0,04

Джерело: побудовано за даними офіційного сайту АТ «КБ «ПриватБанк» [28].

Процентні витрати різко знизилися з 41,17% у 2021 р. до 9,77% у 2022 р., що було наслідком оптимізації депозитного портфеля і здешевлення залучених ресурсів. Після цього вони частково відновилися до 22,91% у 2023 р. і знову скоротилися до 19,89 % у 2024 р. Комісійні витрати також скоротилися з 74,64 % у 2021 р. до 32,43 % у 2022 р., проте в 2023 р. відбулося зростання до 59,41 %, а в 2024 р. знову зниження до 35,08 %, що відображає коливання в обсягах операцій з платіжними системами і партнерськими сервісами. Наприкінці 2024 р. спостерігається помітне зростання інших операційних витрат до 27,14 %, що свідчить про збільшення витрат на обслуговування інфраструктури та непередбачені операційні витрати.

Структури витрат демонструє, оптимізації процентних комісійних витрат, а також адаптації торгових операцій відповідно до ринкової кон'юнктури.

Зауважимо, що чистий прибуток банку зріс та у 2024 р. склав 40,1 млрд грн, що є найвищим результатом серед банків України рис. 2.1.

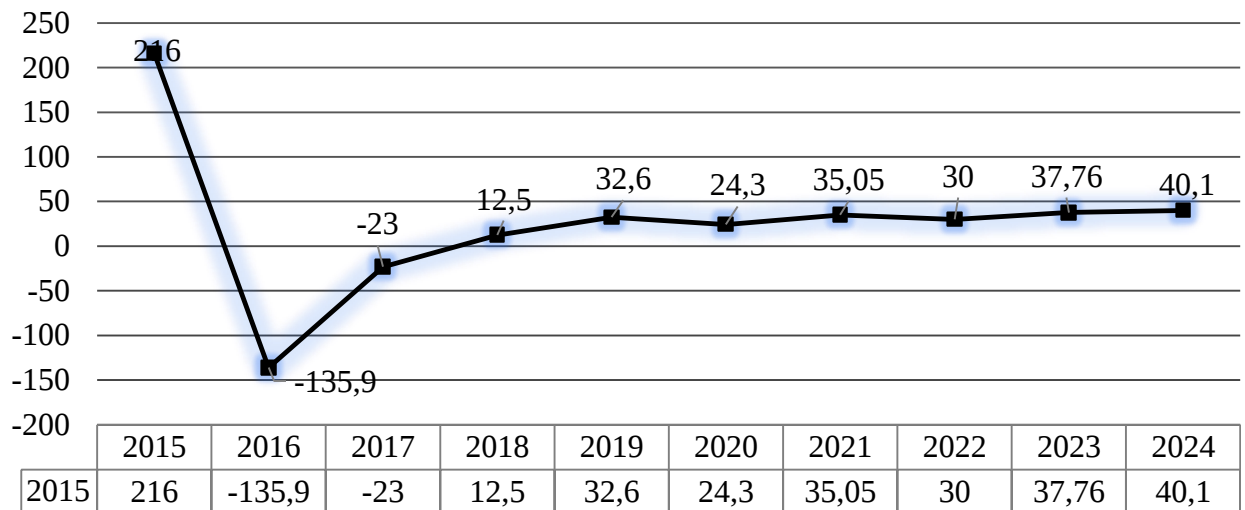

Рис.2.1. Чистий прибуток ПАТ КБ "ПриватБанк" у 2015-2024 рр., млрд грн

Джерело: побудовано за даними офіційного сайту АТ «КБ «ПриватБанк» [28].

Аналізуючи прибуток ПАТ КБ "ПриватБанк" за 2021–2024 рр., можна зробити висновок про його високу стресостійкість, ефективність, гнучкість та здатність до адаптації. У 2025 р. банк має намір спрямувати свої зусилля на утримання лояльних клієнтів та залучення нових, оновлюючи ціннісну пропозицію та вдосконалюючи сервісну модель обслуговування. Це дозволить зміцнити провідні позиції на ринку в різних сегментах клієнтів і банківських продуктів. Як державний банк України, він продовжуватиме працювати над забезпеченням фінансової стабільності, підтримкою функціонування банківської системи, фінансуванням важливих галузей економіки та забезпеченням роботи підприємств критичної інфраструктури, включаючи ті, що перебувають у державній власності.

2.2. Оцінка якості формування та розподілу прибутку комерційних банків

На сьогодні фінансовий стан українських банків залишається непростим, адже забезпечити прибутковість у воєнних умовах досить складно. Проте вітчизняні банки демонструють ефективну роботу, яка дозволяє не лише покривати витрати, але й отримувати прибуток. Для аналізу структури доходів та витрат банківської системи України у 2021-2024 рр. розглянемо табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Структура доходів та витрат банківської системи України у 2021-2024 рр.%

Складові доходів банків	Роки				Відхилення 2024/2021
	2021	2022	2023	2024	
Процентні доходи	64,7	62,4	66,9	69,5	4,8
Комісійні доходи	33,9	25,9	22,2	21,1	-12,8
Торговий результат	-3,3	8,6	8,1	7,2	10,5
Інші операційні доходи	2,9	2,2	1,9	1,4	-1,5
Інші доходи	1,3	0,5	0,5	0,5	-0,8
Повернення списаних активів	0,5	0,3	0,4	0,4	-0,1
Всього доходів	100	100	100	100	0
Процентні витрати	27,4	19,5	32,6	34,7	7,3
Комісійні витрати	16,7	11,9	15,4	14,7	-2
Інші операційні витрати	7,5	5,4	5,8	5,0	-2,5
Загальні адміністративні витрати	39,0	27,4	29,4	29,8	-9,2
Інші витрати	1,4	1,5	2,6	2,4	1
Відрахування в резерви	5,3	32,6	4,3	-0,1	5,4
Податок на прибуток	2,8	1,8	10,0	13,5	10,7
Всього витрат	100	100	100	100	0

Джерело: побудовано за даними НБУ [29].

Впродовж 2021–2024 рр. основним джерелом доходів банківської системи України залишалися процентні доходи. Їх частка у загальній структурі доходів становила 64,7 % у 2021 р., дещо знизилася до 62,4 % у 2022 р., але згодом зросла до 66,9 % у 2023 р. та 69,5 % у 2024 р. Другу позицію за величиною займали комісійні доходи, проте їх частка у загальних доходах поступово зменшувалася: 33,9 % у 2021 р., 25,9 % у 2022 р., 22,2 % у 2023 р. та 21,1 % у 2024 р. Це свідчить про зміну структури доходів банків на користь процентних доходів.

Отже загалом, фінансові показники протягом 2021–2024 рр. банків України є прибутковим, попри значні виклики, обумовлені кризовими обставинами, вітчизняна банківська система не тільки витримала воєний стан, але й показала свою стійкість, оскільки протягом 2021-2024 рр. вона працювала прибутково. Особливо 2024 р. був ефективним, в даному році вони отримали чистий прибуток в розмірі 103,7 млрд грн, що на 33,8 % вище за 2021 р., та майже втричі вище показника 2022 р..

Національний банк України класифікує банки на три ключові групи. Перша група включає державні банки установи, в яких держава прямо або опосередковано контролює понад 75% акцій або статутного капіталу. До другої групи належать банки, що входять до складу міжнародних банківських груп. Їхніми власниками є іноземні банки чи фінансові організації, які контролюють щонайменше 50% капіталу. Такі установи відіграють важливу роль у впровадженні світових практик, підвищенні рівня корпоративного управління та сприяють припливу іноземних інвестицій. Третю групу утворюють банки з приватним українським капіталом, де понад 50% належать резидентам України як фізичним, так і юридичним особам. Їхня діяльність здебільшого зосереджена на підтримці вітчизняного підприємництва й обслуговуванні населення, а також характеризується більш гнучкою політикою на місцевому рівні.

Динаміка прибутків банків України у розрізі банківських груп представлено на рис. 2.2.

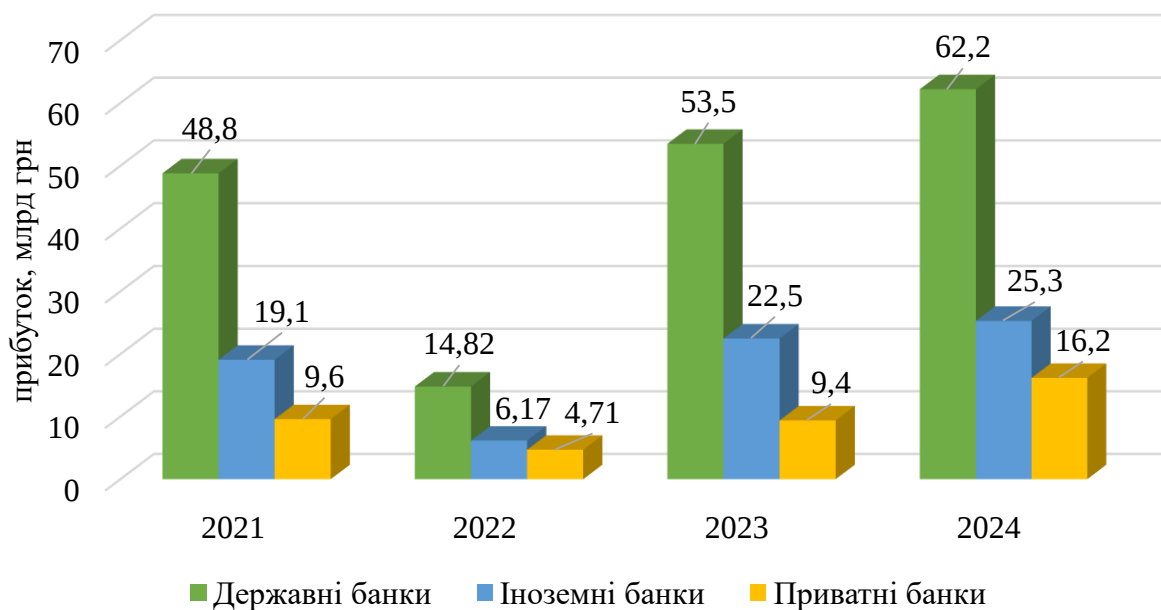

Рис.2.2. Динаміка прибутків банків України у розрізі банківських груп станом на 2021-2024 рр. млрд грн

Джерело: побудовано за даними Офіційний сайт НБУ [29].

У 2022 р. банківський сектор України зазнав суттєвого скорочення чистого прибутку проте вже в 2023-2024 рр. відбулося відновлення до 103,7 млрд грн у 2024 р. Державні банки стали ключовим драйвером

прибутковості, приватні установи продемонстрували найвищі темпи відновлення, а іноземні банківські групи забезпечили стабільну позитивну динаміку.

Висновки до розділу 2

1. Встановлено, що ПАТ КБ "ПриватБанк" у 2021-2024 рр. демонстрував позитивну динаміку ключових фінансових показників. Загальні доходи зросли майже в 1,6 рази, тоді як загальні витрати збільшилися в 2,6 рази. Найбільший внесок у приріст доходів зробили процентні доходи, які зросли на 1,48 рази. Комісійні доходи, попри тимчасове падіння в 2022-2023 рр. з 23,21 млрд грн до 15,95 млрд грн, у 2024 р. відновилися до 26,04 млрд грн.
2. Проаналізовано фінансові результати діяльності банків України та встановлено, що впродовж 2021-2024 рр. загальні доходи банківського сектору зросли на 85 процентів, водночас загальні витрати збільшилися на 106,1 процентів. У 2022 р. порівняно з 2021 р. спостерігалось різке зростання відрахувань у резерви у 10,5 рази як відповідь на підвищення кредитних ризиків в умовах воєнного стану, однак у наступні роки ці відрахування значно скоротилися .
3. Доведено, що банки з державною формою власності є найбільш прибутковими учасниками банківської системи України. У 2022 р., попри загальне падіння прибутковості банківської системи, державні банки все ще забезпечили більше половини прибутку 57,6% 14,82 млрд грн із 25,7 млрд грн. У 2024 р. вони закріпили своє лідерство, сформувавши прибутки 62,2 млрд грн, що становить 59,9% загального прибутку зі 103,7 млрд грн.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ ПРИБУТКУ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

3.1. Підвищення ефективності формування та розподілу прибутку ПАТ КБ "ПриватБанк"

З огляду на аналізу ключових показників прибутковості АТ КБ "ПриватБанк" пропонується впровадження системи формування прибутку на базі збалансованих показників. Збалансована система показників передбачає всебічну оцінку, охоплюючи як кількісні, так і якісні аспекти. Вона спирається на чотири основні складові: «фінанси», «клієнти», «бізнес-процеси» та «навчання і розвиток» .

Нами виокремлено 4 основні цілі для формування банківського прибутку (рис. 3.1)

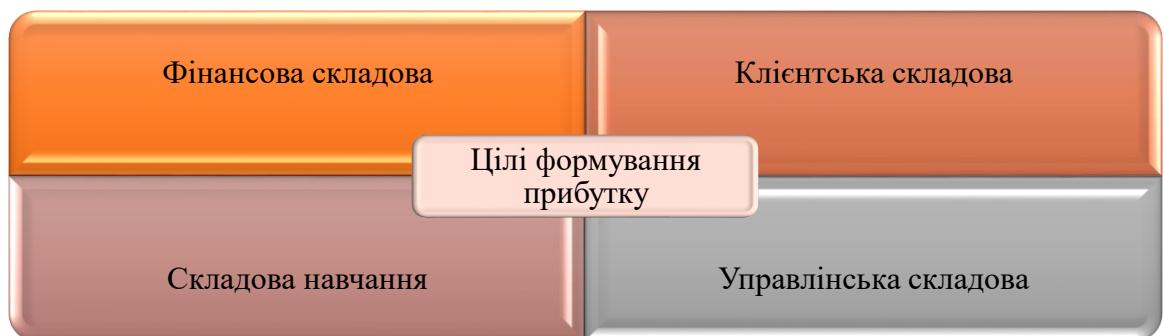

Рис. 3.1. Ключові цілі системи формування прибутку банківської установи

Джерело: власні дослідження.

Фінансова складова спрямована на максимізацію прибутковості шляхом підвищення доходів та скорочення витрат. Клієнтська складова передбачає розширення клієнтської бази для досягнення оптимального фінансового результату. Цілі бізнес-процесів повинні визначати способи вдосконалення операційної діяльності з метою мінімізації витрат і максимізації прибутку. Складова навчання та розвитку акцентує увагу на підвищенні кваліфікації персоналу та розвитку їхніх професійних навичок, що сприятиме покращенню фінансових показників банку.

Заходи для зниження витрат

Спосіб	Опис
1. Оптимізація витрат на операційну діяльність	Передача непрофільних завдань, таких як підтримка ІТ-систем, ведення документації або забезпечення охорони, спеціалізованим зовнішнім організаціям.
	Оптимізація витрат на оренду та комунальні платежі, перегляд орендних договорів, перенесення відділень у більш економічно вигідні приміщення або об'єднання офісів з метою зниження загальних витрат.
	Впровадження сучасних технологій, зокрема використання роботизації процесів.
2. Перерозгляд витрат на персонал	Оптимізація штату працівників оцінка ефективності виконання завдань співробітниками та скорочення зайвих посад. Перехід частини команди на віддалений формат роботи, що дозволяє зменшити витрати на офісні приміщення.
	Реформа мотиваційної системи запровадження сучасних мотиваційних програм, які акцентуються на досягненні результатів і підвищенні ефективності праці, що сприятиме оптимізації фіксованих витрат на заробітну плату.
	Перекваліфікація та навчання шляхом вкладання коштів у розвиток навичок працівників.
3. Оптимізація на закупівлях та управлінні активами	Аналіз і перегляд контрактних умов для отримання більш вигідних умов співпраці або пошуку альтернативних постачальників, які пропонують нижчі ціни.
	Зменшення витрат, пов'язаних із утриманням і використанням активів банку, шляхом продажу непрофільних чи надлишкових активів і вдосконалення управління автопарком.
4. Управління фінансовими ризиками та планування бюджету	Розробка детальних фінансових планів і бюджетів для ефективного контролю витрат та оперативного реагування на можливі відхилення.
	Розробка дієвих механізмів страхування операційних і кредитних ризиків, спрямованих на мінімізацію можливих втрат.
	Інвестиції в сучасні інформаційні технології та заходи кібербезпеки спрямовані на мінімізацію ризиків, пов'язаних із можливими кібератаками та іншими загрозами.
5. Інтеграція новітніх технологій	Мобільні додатки та онлайн-сервіси, розвиток мобільного банкінгу та цифрових платформ, які забезпечують зручний доступ до фінансових послуг для клієнтів і зменшують витрати на утримання фізичної інфраструктури.
	Зменшення обсягу проблемних кредитів. ефективне управління такими позиками шляхом реструктуризації, списання або продажу. Це сприятиме зниженню ризиків і витрат, пов'язаних із ними.
6. Раціональне управління кредитним портфелем	Вдосконалення процесу оцінки кредитоспроможності, запровадження сучасних методів і технологій для більш точного аналізу фінансової спроможності позичальників, що сприятиме зниженню ризиків невиконання зобов'язань за кредитами.

Джерело: власні дослідження.

Фінансова складова відіграє ключову роль у збалансованій системі показників, оскільки дозволяє визначити ефективність стратегії отримання

прибутку. Крім того, фінансовий аспект допомагає проаналізувати, наскільки успішно досягаються цілі, встановлені для інших елементів системи управління прибутком.

Оцінюючи фінансові аспекти діяльності ПАТ КБ "ПриватБанк", варто підкреслити, що покращення результатів можливо досягти двома основними методами: скороченням витрат або збільшенням доходів від активних операцій, а також шляхом пошуку нових можливостей для підвищення фінансових показників. Під час війни банку складно стабільно підвищувати прибутки, оскільки на його діяльність впливають численні негативні фактори: зростання інфляції, зниження доходів населення, криза підприємств, а також втрати через обмеження операцій на тимчасово окупованих територіях. Тому, особливу увагу слід приділити оптимізації витрат. Варто зазначити, що у 2022-2023 рр. витрати банку були найвищими у порівнянні з довоєнним періодом. У 2023 р. спостерігалось певне зменшення витрат, яке відбулося переважно за рахунок скорочення резервних відрахувань, тоді як адміністративні витрати продовжували зростати. Тому ми пропонуємо наступні заходи для зниження витрат які викладені в табл. 3.1.

Отже, у процесі реалізації системи збалансованих показників, менеджери банку зіштовхуються з двома підходами, орієнтацією на довгострокову прибутковість або зосередженням на короткостроковій ефективності. Перший підхід вимагає значних інвестицій, проте забезпечує майбутні конкурентні переваги, тоді як другий забезпечує швидкі доходи, але не сприяє стратегічному розвитку [3]. Тому, ПАТ КБ "ПриватБанк" має знаходити баланс між досягненням поточної прибутковості та забезпеченням умов для стійкого зростання у перспективі.

3.2. Прогнозування прибутковості банківської системи України

Методи статистичного прогнозування на підставі ретроспективного аналізу дозволяють банківським установам ідентифікувати повторювані

закономірності та проєктувати майбутні ринкові тренди, що забезпечує своєчасне формулювання стратегічних управлінських рішень. Використання цих інструментів оптимізує розподіл фінансових та матеріальних ресурсів, зменшуючи ризик надмірних витрат або дефіциту активів. Завдяки попередньому прогнозуванню грошових потоків і інвестиційних проєктів, банки підвищують свою фінансову стійкість у мінливому ринковому середовищі. Особливо в умовах невизначеності, прогностичні моделі стають ключовим чинником адаптації до коливань попиту та зовнішніх макроекономічних факторів.

Складемо прогноз прибутку на 2025-2027 рр. та проаналізуємо. На основі прогнозу ПАТ КБ "ПриватБанк" (рис. 3.2) можна зробити такі висновки. У період 2021–2024 рр. у ПАТ КБ "ПриватБанк" спостерігалось стабільне зростання доходів та витрат. Така структура є типовою для банківського сектору, однак вона потребує постійного моніторингу та адаптації до змін ринкових умов.

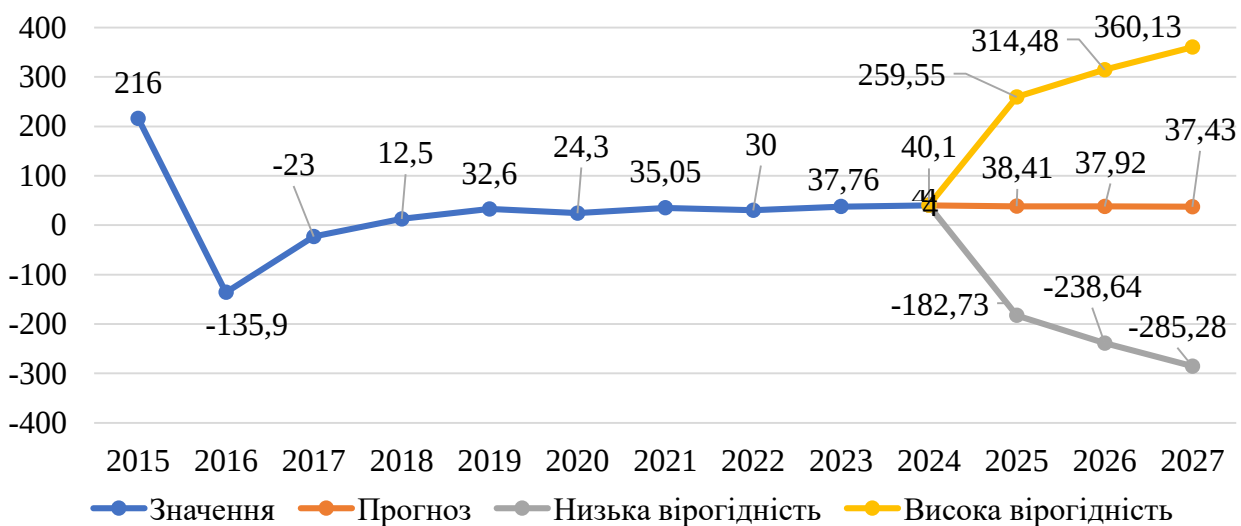

Рис. 3.2. Прогноз прибутку ПАТ КБ "ПриватБанк" на 2025-2027 рр. млрд грн

Джерело: власні дослідження.

У 2024 р. ПАТ КБ "ПриватБанк" відновило операційну рентабельність на рівні 40,1 млрд грн після періоду збитків та поступового вирівнювання показників. За базовим прогнозом чистий прибуток помірно знизиться до 38,41 млрд грн у 2025 р. і стабілізується близько 37,5 млрд грн у 2027 р., що відповідає середнім показникам банківського сектору.

Також спрогнозуємо прибутки банків України рис. 3.3.

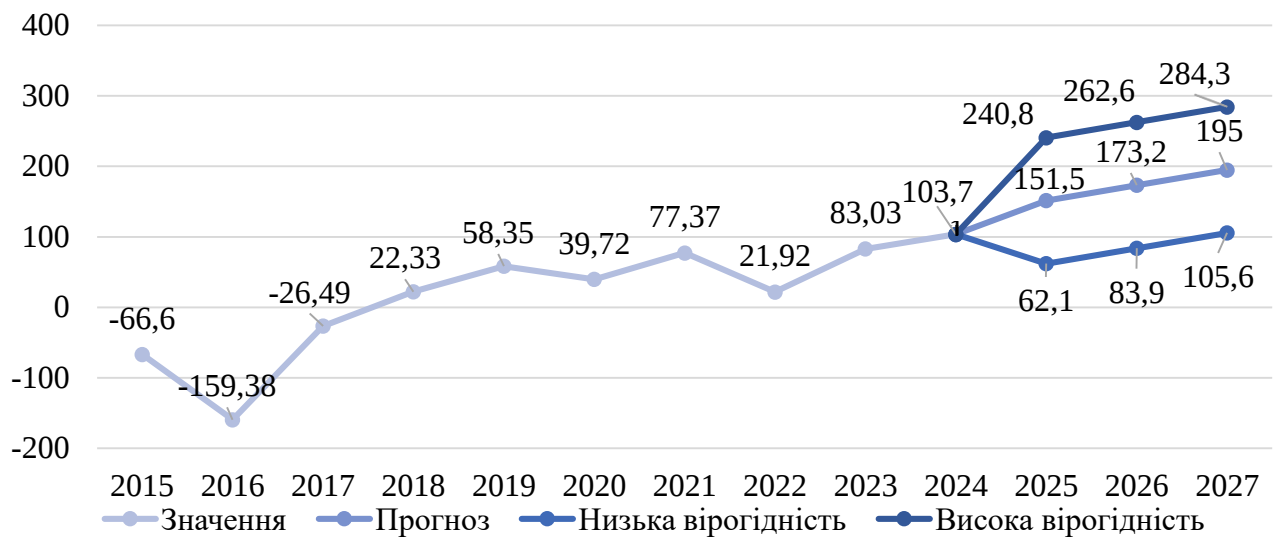

Рис. 3.3. Прогноз прибутків банків України на 2025-2027 млрд грн

Джерело: власні дослідження.

У 2024 р. банківський сектор України характеризується відновленням прибутковості після періодів значних коливань. За базовим прогнозом прибутковість банківського сектору зростатиме з 151,5 млрд грн у 2025 р. до 173,2 млрд грн у 2026 р. та досягне 195 млрд грн у 2027 р. Оптимістичний прогноз передбачає вищі прибутки 240,8 млрд грн у 2025 р., 262,6 млрд грн у 2026 р. та 284,3 млрд грн у 2027 р. за умови прискореного економічного відновлення, зростання кредитної активності та збереження макрофінансової стабільності. Песимістичний прогноз враховує негативні зовнішні та внутрішні чинники, прогножуючи прибутковість на рівні 62,1 млрд грн у 2025 р. та 105,6 млрд грн у 2027 р. Загалом усі три версії засвідчують позитивну динаміку, потенціал подальшого зростання банківського сектору.

Висновки до розділу 3

1. Запропоновані основні напрямки удосконалення банківських процесів формування прибутку передбачають заходи щодо оптимізації витрат, а саме: оптимізація витрат на операційну діяльність, перерозгляд витрат на персонал, оптимізація на закупівлях та управлінні активами, управління

фінансовими ризиками та планування бюджету, інтеграція новітніх технологій, раціональне управління кредитним портфелем.

2. Спрогнозовано чистий прибуток ПАТ КБ "ПриватБанк" на середньострокову перспективу 2025-2027 рр. За даними базового прогнозу прибуток помірно знизиться до 38,41 млрд грн у 2025 р. і стабілізується близько 37,5 млрд грн у 2027 р., що відповідає середнім показникам банківського сектору. За базовим прогнозом прибутковість банківського сектору в цілому зростатиме з 151,5 млрд грн у 2025 р. до 195 млрд грн у 2027 р. Оптимістичний прогноз передбачає вищі прибутки 284,3 млрд грн у 2027 р. за умови прискореного економічного відновлення, зростання кредитної активності та збереження макрофінансової стабільності. Песимістичний прогноз враховує негативні зовнішні та внутрішні чинники, прогнозуючи прибутковість на рівні 105,6 млрд грн у 2027 р.

ВИСНОВКИ

1. Досліджено, що саме прибуток є головним ресурсом для зміцнення капіталу банків, завдяки чому зростає довіра вкладників, інвесторів та регуляторів. Він відіграє ключову роль у підтримці ліквідності, фінансуванні кредитних програм і запуску нових послуг, що в цілому стимулює економічний розвиток. За обсягом прибуток поділяється на мінімальний, нормальний, цільовий та максимальний. Ключовими функціями прибутку в банківській сфері є – стимулююча, захисна, розподільча, оціночна, інвестиційна, інформаційна, функція розвитку.

2. Доведено, що для забезпечення високої ефективності банківської діяльності необхідно не лише визначати обсяги наявних фінансових ресурсів, а й вивчати шляхи їх залучення та оптимального розподілу. Це включає управління доходами, скорочення витрат, прогнозування ризиків, оцінку результативності активів та пасивів, впровадження цифрових сервісів і забезпечення належного корпоративного управління. Тільки інтегрований підхід до формування прибутковості банку дозволяє підтримувати його фінансову стійкість, стабільність і конкурентні переваги на ринку.

3. Досліджено, що протягом 2021-2024 рр. ПАТ КБ "ПриватБанк" демонстрував стійке зростання ключових фінансових показників. Загальні надходження зросли майже в 1,6 рази, тоді як загальні витрати збільшилися в 2,6 рази. Найзначніший вклад у зростання доходів забезпечили процентні надходження, які зросли в 1,48 рази. Комісійні доходи, попри тимчасове падіння в 2022-2023 рр. з 23,21 млрд грн до 15,95 млрд грн, у 2024 р. відновилися до 26,04 млрд грн.

4. Проведено аналіз фінансових показників діяльності українських банків, за результатами якого встановлено, що у 2021-2024 рр. загальні доходи банківського сектору зросли на 85%, тоді як загальні витрати збільшилися на 106,1%. У 2022 р., порівняно з 2021р., відбулося різке зростання відрахувань до резервів у 10,5 разів через зростання кредитних ризиків в умовах воєнного стану. Проте у наступні роки обсяги цих відрахувань значно зменшилися.

5. Встановлено, що державні банки залишаються найприбутковішими учасниками банківської системи України. Незважаючи на загальне зниження прибутковості у 2022 р., вони забезпечили понад половину всього прибутку 14,82 млрд грн із 25,7 млрд грн. У 2024 р. державні банки зміцнили свої позиції, отримавши прибуток у розмірі 62,2 млрд грн, що становить 59,9% від загального показника у 103,7 млрд грн.

6. Дослідження свідчать, що підвищити ефективність банківських процесів можна шляхом передачі непрофільних функцій на аутсорсинг, перегляду умов оренди, впровадження автоматизації, впорядкування використання трудових ресурсів через дистанційну роботу, розвитку цифрових каналів обслуговування, удосконалення кредитного скорингу, реалізації надлишкових активів і оптимізації автопарку, деталізованого бюджетного планування та розширення страхового захисту для зменшення ризиків, а також запровадження системи збалансованих показників для забезпечення сталого зростання рентабельності.

7. Визначено основні заходи для підвищення прибутковості банківських процесів: зниження операційних витрат, оптимізація витрат на персонал, підвищення ефективності закупівель і управління активами, удосконалення бюджетного планування та управління фінансовими ризиками, впровадження інноваційних технологій і раціоналізація кредитного портфеля.

8. За базовим сценарієм чистий прибуток ПАТ КБ "ПриватБанк" в середньостроковій перспективі 2025–2027 рр. поступово знижуватиметься – з 38,41 млрд грн у 2025 р. до близько 37,5 млрд грн у 2027р. Усього по галузі за базовим прогнозом прибутковість зросте з 151,5 млрд грн у 2025 р. до 195 млрд грн у 2027р. В оптимістичному варіанті, за умови прискореного економічного відновлення, поживавлення кредитування й збереження макрофінансової стабільності, прибуток банків досягне 284,3 млрд грн у 2027 р. У песимістичному сценарії, який враховує негативні зовнішні та внутрішні чинники, сукупна прибутковість сектору знизиться до 105,6 млрд грн у 2027 р.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Акименко Н. В., Мамонтенко Н. С. Банківська система в умовах цифрової економіки. *Бізнес Інформ*. 2021. № 5. С. 333–338. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-5-333-338>
2. Белінська С. М., Крисіна І. О. Управління прибутком підприємства. *Ефективна економіка*. 2022. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2022/18.pdf (дата звернення: 21.05.2025).
3. Береславська О. І. Трансформація банківських послуг в умовах цифровізації. *Економіка та суспільство*. 2024. № 60. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3649/3578>
4. Бечко П. К., Бондаренко Н. В., Власюк С. А. Комплексна оцінка ефективності діяльності комерційних банків. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. 2022. Вип. 101 (2). С. 30-37.
5. Боденчук Л, Боденчук С, Нідельчу В. Формування системи управління прибутком підприємства *Економіка та суспільство*. 2023. №50. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-25> (дата звернення: 21.05.2025).
6. Булюк В. В. Динаміка структурних показників доходів і витрат банків України: об'єктивна реальність чи кон'юнктурні коливання. *Вісник Приазовський економічний*. 2020. 2(19). С. 2001-208. URL: http://rev.kpu.zp.ua/journals/2020/2_19_ukr/36.pdf (дата звернення: 21.05.2025).
7. Вовк О. М., Ковальчук А. М., Комісаренко Я. І., Джулай А. В. Прибуток та рентабельність як детермінанти розвитку підприємства. *Modern Economics*. 2020. № 21. С. 37-44.
8. Волкова Н. І., Довгань, Р. С. Управління фінансовими результатами банку в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2023. №56. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3080/3003> (дата звернення: 21.05.2025).

9. Волошин О. В. Прибутки банківської сфери та їх прогнозування в українських реаліях. *Розвиток фінансово-економічних відносин у суспільстві в умовах прояву фінансових ризиків* : матеріали III Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. Кам'янець-Подільський, 4 квітня 2025 р. Поділ. держ. ун-т. – Кам'янець-Подільський, 2025. С. 34–38.
10. Волошин О. В. Основні засади формування прибутку банківських установ . *Фінансове забезпечення економіки* : матеріали студентської наук.-практ. конф. 30 трав. 2025, Поліський нац. ун-т. Поліський нац. ун-т. Житомир, 2025. С. 27-29
11. Вудвуд В. В. Прибуток підприємства як головне джерело фінансового забезпечення його розвитку. Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Фінанси теорія і практика». 2021. С.318-320.
12. Грудзевич У. Я., Дребот Н. П. Аналіз ліквідності та прибутковості банківської системи України в умовах воєнного стану. *Економіка і суспільство*. 2023. №48. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2277> (дата звернення: 21.05.2025).
13. Добровольська О. В., Дуброва Н. П., Ясинська Д. В. Застосування детермінованого моделювання для підвищення прибутковості в управлінні фінансовими ресурсами підприємства. *Економіка та управління*. 2021. № 2 (72). URL: <https://doi.org/10.32836/2521-666X/2021-72-12>. (дата звернення: 21.05.2025).
14. Добровольська О. В., Качула С. В., Льовкіна А. С. Фінансовий менеджмент кредитного ризику як запорука безпеки кредитної діяльності банку. *Ефективна економіка*. 2022. № 2. URL: <http://dspace.dsau.dp.ua/jspui/handle/123456789/5937> (дата звернення: 21.05.2025).
15. Дробишева О. О. Управління прибутком підприємства в умовах кризи Ю. М. Бучакчійська. Вісник Дніпропетровського науково-дослідного інституту судових експертиз: Міністерства юстиції України. Економічні науки. 2019.

- Вип. 1. - С. 21-26. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdndiceen_2019_1_5. (дата звернення: 21.05.2025).
16. Дубина, М., Кравченко, А. Сутність та основні риси незабезпеченого споживчого кредитування. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2022. (3(27)), С. 165–175. URL: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2021-3\(27\)-165-175](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2021-3(27)-165-175) (дата звернення: 21.05.2025).
 17. Зайцева Л. О. Банківська система України: стан, проблеми розвитку. *Бізнес Інформ*. 2018. № 1. С. 280–285. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2018-1_0-pages-280_285.pdf (дата звернення: 21.05.2025).
 18. Іванова В. О., Кантур С. Ф. Економічна сутність прибутку комерційного банку та джерела його формування. *Економічний вісник*. 2016. № 253. С. 57–60.
 19. Катан Л. І., Плахотник, М. С. Прибутковість комерційного банку та її підвищення, *Агросвіт*. 2018. № 21. С. 3 – 6. URL: <http://dspace.dsau.dp.ua/jspui/handle/123456789/2947> (дата звернення: 21.05.2025).
 20. Коваленко В. В, Сергєєва О. С, Лисянська С. М. Проблеми формування прибутку банками з державною часткою в умовах воєнного стану. *Вісник Одеського національного економічного університету*. 2023. №3-4. С.63 – 69. URL: <http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2023/304-305/pdf/63-69.pdf>. (дата звернення: 21.05.2025).
 21. Король М. М., Співак В. О., Куліковська І. В. Сучасний стан показників української банківської системи. *Вісник Ужгородського національного університету: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2023. № 47. С.41–47. URL: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2023-47-8> (дата звернення: 21.05.2025).
 22. Котік Б. С, Смолінська С. Д. Функціонування банківського сектору України в період воєнного стану. *Молодий вчений* 2023. №10. С. 213–217.

23. Крилова О. В., Антипенко Н. В, Владика Ю. П, Волчанська Л. В. Банківська система: навч. Посібник Дніпро. Пороги, 2020. С .324.
24. Маслак Н.Г. Аналіз прибутку банку при управлінні на основі збалансованої системи показників. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. 2017. №2. С. 10–18.
25. Міністерство фінансів України: офіційний веб-сайт. URL: <https://mof.gov.ua/uk/> (дата звернення: 21.05.2025).
26. Мордань Є. Ю, Малиш Д. О, Рябуха А. Ю. Теоретичні основи системи управління прибутком підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2020. №40. С. 384–391. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/84943> (дата звернення: 21.05.2025).
27. Онопрієнко Ю. Ю. Моделювання прибутковості як цільової стратегії управління фінансами банку. *Економіка та держава*. 2020. № 11. С. 116-120.
28. Офіційний сайт АТ «Комерційний банк «ПриватБанк»: офіційний веб-сайт URL: <https://privatbank.ua> (дата звернення: 21.05.2025).
29. Офіційний сайт НБУ: офіційний веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua> (дата звернення: 21.05.2025).
30. Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану: Постанова Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року №18 URL: https://bank.gov.ua/ua/legislation/Resolution_24022022_18 (дата звернення: 21.05.2025).
31. Прокопенко, Н. С., Мирончук, В. М., Шепель, І. В. Принципи функціонування банківської системи України в умовах війни. *Економіка та суспільство*. 2022. № 41.
32. Прокопович Л., Бурлан, С. Розвиток методичних підходів щодо управління фінансовими результатами підприємства. *Економіка та суспільство*. №47. 2023. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-79> (дата звернення: 21.05.2025).

33. Процик Я. І., Дуброва Н. П. Управління прибутком комерційного банку в сучасних умовах. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». 2023. №21. URL: <https://www.inter-nauka.com/issues/2023/21/> (дата звернення: 21.05.2025).
34. Реверчук С, Творидло О. Банківські доходи в умовах формування цифрової економіки України. 2022. №22. С. 121–145. URL <https://archive.interconf.center/index.php/2709-4685/article/view/726> (дата звернення: 21.05.2025).
35. Рибалко О. С, Зайцев О. В. Сучасні підходи до аналізу фінансових результатів діяльності банківської установи. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/37> (дата звернення: 21.05.2025).
36. Річний звіт АТ КБ «ПриватБанк» за 2023 рік. URL: <https://static.privatbank.ua/files/Richnyy+zvit+za+2023.pdf>. (дата звернення: 21.05.2025).
37. Родіонова Т. А. , Пятков А. М. Аналіз ефективності державних, приватних і іноземних банків України. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм*. 2020. Вип. 12. С. 171-182.
38. Семенова К.Д. Моделювання впливу факторів клієнтського капіталу на доходи банківських установ. *Академічний огляд*. 2020. № 2. С. 39–45. URL: https://acadrev.duan.edu.ua/images/PDF/Full_issues/Issues/2_53_2020.pdf (дата звернення: 21.05.2025).
39. Сисоєнко І. А, Карлюка Д. О. Аналіз процентних та комісійних доходів банківської установи. *Економіка та суспільство*. 2022. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1138/1096> (дата звернення: 21.05.2025).
40. Ситник Н. С., Стасишин А. В., Блащук-Девяткіна Н. З., Петик Л. О. Банківська система: навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2020. С.580.

41. Скоробагач І. О. Аналіз доходів та витрат малих і середніх банків України
URL: <https://cutt.ly/Cer32Pjn> (дата звернення: 21.05.2025).
42. Стащук О. В, Жигар Н. М. Формування та використання прибутку суб'єктів господарювання в умовах воєнного стану. *Вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Економічний часопис..2022.* №31.С.13-16.
URL:<https://echas.vnu.edu.ua/index.php/echas/article/download/763/620/1115>
(дата звернення: 21.05.2025).